

Advies nr. 37/2020 van 15 mei 2020

Betreft: Ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van de artikelen 93ter tot 93^{quinqies} van het wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, de artikelen 412bis, 433 tot 435 van het wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, de artikelen 35 tot 37 en 43 tot 45 en 47 van het wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en de artikelen 157 tot 159 en 161 van de programmawet (I) van 29 maart 2012, inzake e-notariaat (CO-A-2020-033)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Alexander De Croo, Vice-eerste minister en minister van Financiën, ontvangen op 31 maart 2020; Gelet op de bijkomende inlichtingen, ontvangen op 16/04/2020;

Gelet op het verslag van mevrouw Alexandra Jaspar, Directeur van het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit ;

Brengt op 15 mei 2020 het volgend advies uit:

1) VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De minister van Financiën (hierna 'de aanvrager') verzoekt om het advies van de Autoriteit aangaande een ontwerp van koninklijk besluit *tot uitvoering van de artikelen 93ter tot 93quinquies van het wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde* (hierna 'BTW-wetboek'), *de artikelen 412bis, 433 tot 435 van het wetboek van de inkomstenbelastingen 1992* (hierna 'WIB-92'), *de artikelen 35 tot 37, 43 tot 45 en 47 van het wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen* (hierna 'Invorderingswetboek') *en de artikelen 157 tot 159 en 161 van de programmawet (I) van 29 maart 2012* (hierna de 'Programmawet'), *inzake e-notariaat* (hierna 'het ontwerp').

Context en voorgaanden

2. Een aantal wettelijke bepalingen¹ die ertoe strekken om een betere invordering van de rechten van de fiscus mogelijk te maken, verplichten notarissen om de fiscus te berichten wanneer zij:
 - een akte van vervreemding of hypothecaire aanwending betreffende een voor hypotheek vatbaar goed opstellen;
 - een akte of attest van erfopvolging opmaken.

De notarissen berichten de fiscus daarbij van de identiteit van de houders van de zakelijke rechten van onroerende goederen die het voorwerp uitmaken van verkoopakten, alsook van de identiteit van de overledenen en de personen die deel uitmaken van hun nalatenschap.
3. Naar aanleiding van voormelde berichtgeving beschikt de fiscus over 12 werkdagen om de notaris kennis te geven van het bedrag van de verschuldigde belasting die aanleiding kan geven tot de inschrijving van een wettelijke hypotheek of het bestaan van een belastingschuld lastens de erflater of één van de personen vermeld in de akte of het attest van erfopvolging.² Deze fiscale kennisgeving houdt een beslaglegging in bij de notaris op de verkoopprijs of brengt de aansprakelijkheid met zich mee van de persoon die de goederen van de overledene

¹ Zie art. 93ter BTW-wetboek, art. 433 WIB-92, artt. 157 en 157/1 Programmawet en artt. 35 en 43 Invorderingswetboek.

² Zie art. 94quater BTW-wetboek, art. 434 WIB-92, artt. 158 en 158/1 Programmawet en artt. 36 en 44 Invorderingswetboek.

vrijmaakt voor de betaling van de gemelde belastingschulden indien hij geen rekening heeft gehouden met het bestaan van deze schulden. Indien de belangen van de Schatkist dit vereisen (indien de in beslag genomen bedragen lager zijn dan alle bedragen die verschuldigd zijn aan bevoorrechte schuldeisers die reeds een hypothecaire inschrijving genieten en aan de verzetdoende schuldeisers), kan de belastingadministratie wettelijk een hypothecaire inschrijving van het onroerend goed ten voordele van de fiscus nemen, zonder de voorafgaande toestemming van de verkoper. De overschrijving of inschrijving van de te verkrijgen authentieke akte zal dus niet uitvoerbaar zijn tegen de Staat.

4. Ingevolge de wet van 11 februari 2019 *houdende fiscale, fraudebestrijdende, financiële alsook diverse bepalingen*, kunnen zowel de berichten en inlichtingen die notarissen aan de belastingadministratie moeten sturen als de fiscale kennisgevingen die de administratie aan de instrumenterende notarissen stuurt, elektronisch worden gedaan en dit aan de hand van de procedures, onder de voorwaarden en aan de hand van de modelformulieren die de Koning bepaalt.
5. Het ontwerp heeft als hoofddoel om voormelde procedures en praktische modaliteiten te regelen naar aanleiding van de omzetting van de bestaande papieren gegevensstromen tussen de FOD Financiën en de notarissen naar een elektronische gegevensstroom.
6. Het ontwerp regelt en voorziet daartoe in het bijzonder:
 - de vermeldingen die moeten voorkomen in de berichten en inlichtingen, zoals opgenomen in de bij het ontwerp gevoegde bijlagen³;
 - de gelijkwaardigheid van de vermeldingen, ongeacht of ze op elektronische wijze of bij aangetekende zending worden meegedeeld;
 - de aanduiding van de ambtenaren bevoegd om de berichten te ontvangen ingeval van overmacht (technische storing of verblijf in het buitenland van de eigenaar of houder van een zakelijk recht op het voor hypotheek vatbaar goed of de erflater of diens rechtverkrijgenden);
 - preciseringen inzake de elektronische handtekening bij elektronische verzending;

³ Het betreft de vermeldingen in volgende berichten en inlichtingen:

- het bericht toegezonden in uitvoering van artikel 433 van het WIB-92, van artikel 93ter van het BTW-wetboek en van artikel 35 van het Invorderingswetboek;
- de inlichting toegezonden in uitvoering van artikel 435 van het WIB-92, van artikel 93^{quinquies} van het BTW-wetboek en van artikel 37 van het Invorderingswetboek;
- het bericht toegezonden in uitvoering van de artikel 43 van het Invorderingswetboek en van de artikelen 157 en 157/1 van de Programmawet;
- het bericht toegezonden in uitvoering van artikel 433 van het WIB-92, van artikel 93ter van het BTW-wetboek, van artikel 35 van het Invorderingswetboek en van artikel 412bis van het WIB-92.

- de garantie dat enkel de wettelijk gemachtigde ambtenaar geldig de kennisgeving kan versturen.
7. Bij advies nr. 103/2019⁴ sprak de Autoriteit zich reeds uit omtrent een eerste versie van uitvoeringshandelingen van de Koning in deze context van (elektronische) gegevensstromen tussen de fiscus en notarissen.
- In dit advies stelde de Autoriteit in het bijzonder een gebrek aan voorzienbaarheid vast van de wettelijke normen⁵ (met name het BTW-wetboek, het WIB-92, het Invorderingswetboek en de Programmawet) die voorliggende uitwisseling van persoonsgegevens tussen de notarissen en de fiscus zouden moeten omkaderen.
8. Om een antwoord te bieden op deze bezorgdheden van de Autoriteit, legde de Minister van Financiën aan de Autoriteit een voorontwerp van wet voor dat tot doel had om de vier hoger geciteerde wettelijke normen aan te passen. Omtrent dit voorontwerp van wet bracht de Autoriteit advies nr. 185/2019⁶ uit.
- Intussen werd dit voorontwerp van wet -na een veelal aan het advies van de Autoriteit conforme herwerking⁷-, op 9 april 2020 aangenomen door het Parlement⁸ als wet *houdende wijzigingen van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en de programmawet (I) van 29 maart 2012, inzake de verwerking van persoonsgegevens via het e-notariaat* (hierna wet van 9 april 2020 inzake het e-notariaat).

2) **ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG**

9. Zoals hiervoor reeds toegelicht werd met de wet van 9 april 2020 inzake het e-notariaat -ingevolge adviezen nr. 103/2019 en 185/2019- gevolg gegeven aan de noodzakelijke wettelijke omkadering, waarvan het voorliggend ontwerp de verdere uitwerking betreft.

⁴ Advies nr. 103/2019 van 5 juni 2019 betreffende (o.m.) een ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van de artikelen 93ter tot 93^{quinquies} van het BTW-wetboek, de artikelen 433 tot 435 van het WIB-92 en de artikelen 157 tot 161 van de Programmawet, inzake het e-notariaat.

⁵ Krachtens artikel 22 GW, artikel 8 EVRM en artikel 6.3. AVG, dienen verwerkingen die gebaseerd zijn op artikel 6.1., punt c) of e) AVG omkaderd te worden door duidelijke en nauwkeurige regelgeving, waarvan de toepassing voor de betrokkenen voorzienbaar moet zijn (zie ook overweging 41 van de AVG). De regelgeving dient dus op een voldoende precieze manier te bepalen onder welke voorwaarden en in welke omstandigheden de verwerking van persoonsgegevens plaatsvindt.

⁶ Advies nr. 185/2019 van 29 november 2019 betreffende een voorontwerp van wet houdende wijzigingen van het BTW-wetboek, het WIB-92, het Invorderingswetboek en de Programmawet, inzake het e-notariaat.

⁷ Zo werden in de wet de doeleinden voor de gegevensverwerkingen geherformuleerd, zoals gesuggereerd in randnrs. 8 en 9 van het advies. Ook werd een nadere omschrijving van de gegevensverwerkingen opgenomen waarvoor aan de FOD Financiën de hoedanigheid van verwerkingsverantwoordelijke wordt toegekend conform randnrs. 11 en 12 van het advies. Tot slot werd ook een nadere omschrijving van de bewaartermijn van de gegevens opgenomen, overeenkomstig randnrs. 14 en 15 van het advies.

⁸ Zie <https://www.dekamer.be/FLWB/PDF/55/0910/55K0910010.pdf> (de goedgekeurde tekst) en <https://www.dekamer.be/doc/PCRI/pdf/55/ip035.pdf> (bewijs van goedkeuring op p. 27-28-44).

10. Artikel 2 van het ontwerp verwijst naar de 4 bijlagen bij het ontwerp waarin de vermeldingen op gestandaardiseerde wijze (bij wijze van modellen) zijn opgenomen; de vermeldingen die moeten voorkomen in de diverse berichten/inlichtingen die tussen notarissen en de fiscus moeten worden uitgewisseld.
11. De inhoud van deze bijlagen betreft een precisering van wat de relevante wettelijke bepalingen in het BTW-wetboek, het WIB-92, de Programmawet en het Invorderingswetboek, zoals gewijzigd bij de wet van 9 april 2020 inzake het e-notariaat, terzake voorschrijven. De inhoud van deze vermeldingen/gegevens is quasi identiek aan diegene waaromtrent de Autoriteit zich reeds gunstig uitliet in haar advies nr. 103/2019. Zij roepen geen bijzondere bedenkingen op.
12. Artikel 6 van het ontwerp omschrijft de technische specificaties van een elektronische kennisgeving door de fiscus (van openstaande schulden), alsook de geldigheidsvoorwaarden van de elektronische handtekening (deze stemt overeen met de digitale handtekening van de FOD Financiën, vertegenwoordigd door een certificaat afgeleverd door een gekwalificeerde vertrouwensdienst in de zin van artikel 3 van Verordening (EU) nr. 910/2014⁹).¹⁰
Artikel 6 van het ontwerp stelt voorts dat het beheerssysteem van de identiteiten en toegangen van de FOD Financiën van toepassing op het opmaken van de kennisgevingen, garandeert dat enkel de wettelijk gemachtigde ambtenaar geldig de kennisgeving in kwestie kan versturen.¹¹
13. De Autoriteit stelde reeds in haar advies nr. 103/2019 vast dat voormelde technische maatregelen (de elektronische handtekening, het beheerssysteem van identiteiten en toegangen en het gebruik van de elektronische identiteitskaart door de ontvanger), bij correcte implementatie, garant kunnen staan voor een adequate gegevensbescherming. De Autoriteit herhaalt hier weliswaar nogmaals het belang van loggingsmechanismen (als onderdeel van de toepassing) zodat steeds kan worden nagegaan welke ontvanger op welk ogenblik welke kennisgeving heeft verstuurd.

⁹ Verordening (EU) nr. 910/2014 van 23 juli 2014 van het Europees Parlement en de Raad *betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG*.

¹⁰ Het Verslag aan de Koning preciseert daarbij dat de ontvangers van de FOD Financiën, bevoegd voor de kennisgevingen, toegang hebben tot de toepassing voor kennisgevingen door middel van hun elektronische identiteitskaart.

¹¹ Zie hiervoor ook aanbeveling nr. 01/2008 van 24 september 2008 van de rechtsvoorganger van de Autoriteit *met betrekking tot het toegangs- en gebruikersbeheer in de overheidssector*.

OM DEZE REDENEN

De Autoriteit

is van oordeel dat zich in het ontwerp geen aanpassingen opdringen.

(get.) Alexandra Jaspar

Directeur van het Kenniscentrum